

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismvs
Catholicus, summam Christianæ institutionis IIII. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

caput XXXVII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

portebat
st, innoc
& liberta
am maledic
ebat bene
am & ver
tur ait Ioh
5 habet gen
gnat & Da
nidem em
ian habet
lebat Ch
Maria imp
irgo sit, d
n Christu
ris, nonna
tionem ha
gnouit, se
Maria co
ntra, Sic
e terribil
t loa, 1, 12
solum fili
beata Mar
& ante pa
he, quod
illo femine
d Maria
istus nasc
ia est de
ui est filiu
dum canid
quo sequi
te, quia fine
viriliad.

vili adiutorio & semine concipit & parit, & Christus solus fructus est mulieris, & non viri: ideo & beatuissima Elizabeth Luc. 1. dicit, benedictus fructus ventris sui. Igitur omnes Anabaptistæ damnantur, qui negant Christum natum & fructum esse virginis. Postremo hoc maximè probat Spiritus sanctus per os prophetæ Esa. 7. qui dicit, Dabit vobis Deus signum, Ecce virgo concipiet & pariet filium: hic notanter dicit de singula signo, quod erit quando nasceretur Christus, nempe quod virgo concipiet, pariet, & tamē manebit virgo: igitur hoc firmiter credere debemus, & dare fidem Euangelistis Lucæ & Mattheo, qui eam nominant expressivaginem. Sic enim Lucas ait: Missus est angelus Lucæ i. Gabriel ad Mariam virginem, & Mattheus allegat Esaiam Matth. i. prophetam, Ecce virgo concipiet, &c. Quod Evangelista Matth. dicit, quod Joseph eam non cognouit, docebat filium suum primogenitum peperisset: non sic accipiendum est, quod post partum Christi illam cognoverit, sed est modus dicendi scripture, sicut Genes. 8, Coruus non est reuersus donec terra exiccaretur, qui coruus nunquam tamen fuit reuersus. Sic etiam accipiatur in Psalm. 109. donec ponam inimicos tuos &c. non sic est intelligendum, quod post nouissimum diem Christus non sedeat à dextris patris, id est, potestate Dei, sed quod perpetuò erit Deus & Dominus, &c.

NATVS EX MARIA virgine.

CAPVT XXXVII.

ARGUMENTA.

1. Quod Maria sit vera & naturalis mater Christi, verum sanguinem & carnem ministrans.
2. Quomodo singulariter illi dicatur, Dominus tecum, gratia plena, benedicta inter mulieres.

X 3 3. Quod

3. *Quod Angelica salutatio est memoria
tiarum actio incarnationis Christi, &
frequentanda.*

I.

Rimò, q̄ Maria sit vera mater & turalis, carnē & sanguinem Ch administrās, testatur p̄pheta Eze 9. Paruulus nobis natus est, & datus est nobis. Natus est nobis C stus ex Maria virgine secundū h nitatē, sed datus à Deo patre secundum diuinitatē non dicitur in scriptura, Maria dedit nobis filiū, peperit. Ecce virgo concipiet &c. Si nihil de corpore virginis habuisset Christus, nō diceretur Christus natus, nec virgo genitrix. Pater ergo dedit filiū secundum diuinitatē, Maria genuit siue peperit nobis secundum humanitatē, & sic vera mater. Beata Elizabeth repleta Spiritus sancto, qui per os Iohuebatur, vocat illā matrem Domini sui. Lumen quam legitur in scripturis, Spiritum S. mentis nec alicui donatū hoc nomen matris apparente veraciter. Si ergo non foret vera mater Christi Maria, Spiritus sanctus esset mendax, qui vocat eam maria Domini, non portatrix: item Spiritus sanctus dicitur Benedictus fructus ventris tui: si non est vera maria quomodo dicitur benedictus fructus ventris illius Christus? Si ergo verus fructus, ergo & vera maria Insuper omnes Euangelistæ nominant eam maria Domini. Mat. 1. Cum esset desponsata mater Iesu Marc. 3. Ecce mater tua & fratres tui: &c. Luc. 1. de hoc mihi, ut veniat mater Domini mei ad me 10. 2. Erat mater Iesu ibi, & 19. Stabat iuxta crucem suam mater eius &c. Omnes ergo Euangelistæ essent daces, qui eam appellant matrem Domini, si non vera mater, ut nugatur Valentinus & Anabaptista plus de Spiritu S. habuit mulier illa Lu. 11. que dicitur

Beatus vixisti & nem mat sitventus qua natum, & I nuncio v Secundus verbis L dicta tu in Maria, quibus e nus plen minus te Delboroi &c. manus D aternum angelus i gealio f na, & quid citur ple tudine n ius grati cat prop mur; ho plenis g nihil en sed de C ipsa dici lūvirtut & cum J Dei ma Dominu ter, ipsa

Bex

Beatus venter qui te portauit, & beata vbera quæ
suxisti &c. quām omnes illi hæretici negantes virgi-
nem matrem, assimilantes eam fistulæ, p̄ quam tran-
sit ventus, sic aiunt illā genuisse. Mat. 1. cap. dicit, De
qua natus est Iesus, qui vocatur Christus. Huic creda-
mus, & Ioan. 1. Verbum caro factū est, & Lucæ 2. An-
nuncio vobis gaudium magnum &c.

Secundò Angelus quandò salutauit virginem his
verbis Lucæ 1. Gratia plena, Dominus tecum, bene-
dicta tu in mulieribus, aliquid amplius voluit esse in
Maria, quām in cæteris mulieribus & hominibus, de
quibus etiam hæc leguntur: dicitur enim & Stephano-
nus plenus gratia Act. 6. & Iudic. 6. dixit angelus, Do-
minus tecum virorū fortissime. Et Iudic. 5. cecinerūt
Delbora & Barach, Benedicta inter mulieres Iahel v-
xoi &c. & Iudith 15. dicitur, Benedicta tu à Domino,
manus Domini confortauit te, & eris benedicta in
eternum. Illis omnibus tribuuntur hæc verba, quæ
angelus in salutatione virginis Mariæ tribuit: sed lon-
gælio fine & nobiliori causa: Et primò gratia ple-
na, & quod paritura esset & peperit Christum, qui di-
citur plenus gratia & veritate, Ioan. 1. de cuius pleni-
tudine nos omnes accipimus: eius veritatis verbū, e-
ius gratia & fauor patris, nos omnes saluat & iustifi-
cat propter ipsum: ex eius plenitudine nos iustifica-
mur: hoc non potest dici de Stephano, neq; de ceteris
plenis gratia & Spiritu S. neq; de Apostolis aut alijs:
nihil enim de illorū plenitudine gratiæ accipimus,
sed de Christi plenitudine. Talem virgo peperit, ideo
ipsa dicitur plena gratia. Deinde, Dñs tecum, non so-
liu virtute & potentia, sicut fuit cū Gedeone in bello,
& cum David ac ceteris sanctis regibus, qui virtute
Dei magna & ferè impossibilia fecerunt, quām diu
Dominus erat cū illis: sed cū virgine fuit corporali-
ter, ipsa vera mater, Deus & Dñs noster, quem in v-
tero gestauit ac peperit. Hoc de nullo homine aut mu-

liere dici potest. Igitur virgo præfertur omnibus, querat vera Mater & purissima virgo sine omni peccato, sicut ait August. lib. de natura & gratia cap. 36. De S. Maria, ppter honorē Domini, nullā prorsus, cūm de peccatis agitur, volo habere quæstionē. Postremo dicitur benedicta inter mulieres non solū proprie off. cūm maternitatis, sed idèò quia benedictum semen A. brahæ pmissum, id est, Christum, mundo erat paritura, Gal. 3. idèò etiā dixit Spiritus S. p̄ os Elizabeth: Benedictus fructus ventris tui. Is enim fructus fuit totus benedictus, nulla labe peccati & antiquę male. dictiōis obnoxius: qui etiā nobis omnem maledicitionem peccatorū abluit. Talem benedictum fructū nulla mulier mundo peperit, sicut ipsa. Ideò canit Ecclesia: Felix nanq; es sacra virgo Maria &c ex te ortus est sol iustitiae Christus Deus noster, id est, ille de quo dicit Apo. 1. Cor 1. qui datus est nobis à Deo sapientia, iustitia, sanctificatio & redēptio: ideò Christus exortuit maledictionē, & confundens mortē, donauit nobis vitā sempiternam. Et quoniam nulla creatura fuit vñquam tam sancta & proxima Christo, sicut ipsa virgo & mater Christi, neq; angelus neq; propheta ipsa enim proxima carne, proximior fide omnibus Christo, quæ fugientibus Apostolis stetit sub cruce, propinquissima in cœlo, ad quem assumpta est: ideò orat Ecclesia, & illius petit preces ad Christū, ac veneratur propter Christum natum saluatorem nostrū. Veneratur Apostoli propter doctrinā Christi, quam sparsa sunt cum omnibus predicatoribus, venerantur Martires & confessores propter confessionem & constationem fidei, veneratur potestas in superiorib; omnibus illa debit; p̄econijs efferrimus, & meritò mater Dei honoratur, quia nobis sole iustitiae eterne peperit. Nec hoc haec tenus p̄batum est ab aduersariis per scripturā, quod illam inuocationem suffragiorum Christus prohibuerit: non est inuocatio, quam aut qualē

Deost

Ioan. 19,

Deo ut datori honorū omniū debemus: sed talis est,
scut frater fratrem implorat: & cùm ipsa sit de car-
ne & sanguine nostro, tanquam à sorore nostra peti-
mus, vt pro nobis oret Deum, non quidē ut Dea, quæ
adoretur, aut quæ donet ea quæ petimus.

Tertiō, veteres statuerunt, vt quoq; quotidiē post
orationem Dominicam recitetur angelica salutatio,
non solū propter virginem, sed potius ad renouan-
dam assiduō memoriam incarnationis Iesu Christi,
& vt tāto beneficio quotidie referamus laudes & gra-
tiarum actiones. Est planē hoc beneficiū Christi in-
carnationis immensum & ineffabile, sicut dicit Au-
gustinus de Trinitate lib. 13. cap. 19. In rebus per tem-
pus ortis summa hēc gratia est, quod homo in unita-
te personē coniūctus est Deo: ideo gratias agere quo-
tidie omnes tenemur incarnationi, id quod fit in re-
citatione symboli. Est & alia causa recitationis an-
gelicæ salutationis, vt feruentius inculcetur iunio-
tibus, vt credant Deum & filium Dei incarnatum.
Nā vera fides quæ nos iustificat & saluat, credit Deū
incarnatum. Multi dicunt, credo in Deum, satis mihi
est, quid mihi de Christo? At qui incarnationis myste-
riū ignorat, vel non credit, is frustā se iactat cre-
dere in Deum vel filium Dei. Ideo audiendi non sunt
osores angelicæ salutationis, qui illam volunt aboli-
tam ne recitetur &c.

PASSVS SVB PONTIO PL
lato, crucifixus mortuus & sepultus,
descendit ad inferos.

CAP. XXXVIII.

ARGUMENTA.

1. *Quare oportuit redemptorem nostrum Chri-
stum esse Deum & hominem.*

X S 2. *Quo*